

SÈRIE 3

Part comuna

Exercici 1

[2 punts]

Definició de 4 conceptes teatrals

En aquest cas l'estudiant ha de dir si les definicions són vertaderes o falses, indicant-ho de la següent manera (V/F) al final de cada definició, i justificar per què les definicions falses ho són. Les definicions primera (tragicomèdia) i tercera (teatre pobre) són vertaderes, però la segona (subtext) i quarta (farsa) són falses. Cada resposta (V/F) encertada es valorarà amb 0,5 punts. Pel que fa als conceptes amb definicions falses, l'estudiant només obtindrà 0,5 punts (la totalitat de la puntuació assignada a la resposta) si també és capaç de justificar correctament per què les definicions falses ho són. Si no és capaç de justificar-ho, o la justificació és poc precisa o ambigua, rebrà només 0,25 per a aquella resposta. De la mateixa manera, si la justificació és correcta però ha errat a l'hora d'identificar si la definició és falsa o vertadera, també rebrà només un 0,25.

Per tal de justificar per què les definicions errònies ho són, en el cas de la tercera i quarta definició, l'estudiant pot anomenar el concepte al qual fa referència la definició falsa (en aquest cas serien repertori per a la segona definició, i esperpent per a la quarta) o simplement explicar el significat dels conceptes, i raonar per què les definicions d'aquests termes no són correctes. Tots dos tipus de resposta, si són correctes, poden tenir la màxima puntuació (0, 5).

Exercici 2

[4 punts]

Anàlisi d'una escena d'una obra del llistat de lectures de referència

L'estudiant ha de respondre les tres preguntes que se li fan (a, b i c) en l'espai que se li ofereix. No es penalitzarà l'estudiant si no empra la totalitat de l'espai que hi ha a continuació de cada pregunta, mentre respongui la pregunta. Al tractar-se d'un comentari lliure, la pregunta ha de corregir-se en el seu conjunt, però es valorarà que respongui tot el que se li demana a cada pregunta. Les preguntes a) i c) valen 1 punt i la b) val 2 punts perquè se'ls demana comentar més aspectes de l'escena.

Si l'estudiant diu alguna cosa no preguntada però correcta, es valorarà positivament i es pot augmentar la puntuació d'aquella pregunta, sempre i quan no superi la puntuació màxima.

Si no respon la totalitat del que se li pregunta a cadascuna de les preguntes, es pot descomptar 0,25 punts per cada ítem no respost.

La pregunta a) es valorarà amb 1 punt si l'alumne és capaç de descriure què passa en el text en qüestió, i de situar l'escena en el conjunt de l'obra. L'alumne hauria d'explicar que el fragment correspon a l'escena setena i darrera d'*Islàndia*, que té lloc a la sala d'espera d'un hospital, on treballa el Metge, a Chinatown (Manhattan). Hi veiem el Noi que vol tornar a Islàndia tot sol al ser rebutjat per la Mare – un exemple més de l'egoisme que desprenen els personatges, els quals estan capficats en la seva situació particular. El Noi pregunta al Metge si mai li han tirat les cartes, la qual cosa revela la incertesa que sent respecte el futur, en el context de crisi econòmica i cobdícia que observa al seu voltant. El Metge li parla de les conseqüències que la crisi ha tingut en els individus, donat que té dos pacients a punt de morir, l'un perquè ha perdut tots els diners i l'altre per voler robar-los. El Metge tanca l'obra amb un discurs pessimista, afirmant que només regna "la cobdícia i l'ambició". Pel que fa a situar l'escena dins el conjunt de l'obra, l'alumnat pot dir que el Metge fa explícita la falta d'ètica dels personatges que el Noi ha anat trobant al llarg de tota l'obra, els quals representen una civilització caracteritzada per "la cobdícia i l'ambició", trets que han conduït a la crisi financera de 2008. També pot dir, tot i que no es requereix, que just després el Noi coincidirà amb el Viatger, que li havia demanat diners per fer un invent per fer ploure, i li retornarà el seu invent sense haver-lo obert, i per tant, sense haver-se'n aprofitat, representant en aquest cas la bondat.

La pregunta b) es valorarà amb 2 punts si l'alumne és capaç de descriure el tema, conflicte i personatges de l'obra, la situació que planteja l'escena, i si l'escena en qüestió fa un tractament realista o simbòlic dels personatges que hi apareixen. L'alumnat pot dir que el tema és el viatge d'autoconeixement que fa un noi islandès a Nova York per a trobar la seva mare, i l'egoisme d'un món en crisi durant les primeres dècades del segle XXI, així com la possibilitat de mantenir la innocència en un món que trontolla. El conflicte és com, en el context de la crisi financera, els personatges que troba intenten estafar-lo, o bé es mostren egoistes, i la voluntat del noi de mantenir l'ètica i la innocència. La situació dramàtica és l'encontre entre el Noi i el Metge, i com el Noi aprèn sobre les conseqüències de la crisi econòmica que li explica el metge. L'alumnat hauria de descriure, si bé no tots els personatges de l'obra, sí els més importants (el Noi, la seva mare, la Dona Gran, el Metge i el Viatger, per exemple). Si no en mencionen més d'un o dos, o no els descriuen breument, això els pot restar una part de la puntuació. També hauria de dir que els personatges són tractats de manera realista però que també tenen una important dimensió simbòlica, que és molt significativa en aquesta obra, i representen aspectes de la condició humana (el viatger i la Dona Gran poden representar la cobdícia, la Mare l'egoisme, el Noi i el Metge la generositat, etc.).

La pregunta c) es valorarà amb 1 punt si l'alumne és capaç de dir quina forma dramàtica té l'obra en base a dos elements del text. L'alumnat hauria de dir que la

forma és realista, encara que els personatges tinguin noms arquetípics ('Noi', 'Metge') – la qual cosa remet a tècniques de distanciament Brechtia – i una dimensió simbòlica clara. És un teatre on hi abunden les pauses i que per tant ofereix espai a l'espectador/a perquè aquest/a pugui interpretar el sentit de l'obra, però és fonamentalment realista donat que consta d'un argument teleològic, de diàlegs realistes, i llenguatge referencial. Per tal de tenir 1 punt, l'alumne hauria de dir que l'obra és clarament realista i justificar els seus arguments en base a dos elements de l'obra (el fet que té un argument lineal, els diàlegs realistes, el llenguatge referencial, etc.) i també hauria de mencionar la dimensió simbòlica. Si ho justifica només en base a un element del text això pot restar-li al menys 0,25 punts de la puntuació total (1 punt). Si no ho justifica en base a cap element, però la resposta és completa i correcta, només podrà tenir la meitat de la puntuació. I si la resposta és vaga i no ho justifica en relació a cap element del text obtindrà només un 0,25 o un 0.

Exercici 3

Opció A

[4 punts]

Creació d'una una escena teatral a partir dels elements especificats. (Extensió: entre dues-centes cinquanta i tres-centes paraules)

4 punts: Si l'escena creada conté elements del gènere de la fantasia i empra les seqüències textuais adients (diàleg, o potser monòleg), segueix les tres pautes suggerides (Situació, Objectius i Desenvolupament, i Resolució), escollint, com a mínim, un dels quatre Objectius, elabora una trama coherent i cohesionada, que segueix les característiques d'una escena, amb intenció literària i estilística, i fa un ús versemblant dels personatges, l'exercici rebrà 4 punts.

3 punts: Si l'escena creada conté elements del gènere de la fantasia i empra les seqüències textuais adients (diàleg, potser monòleg), segueix la majoria, però no totes, de les pautes suggerides, escollint, com a mínim, un dels quatre Objectius opcionals, elabora una trama coherent i cohesionada que segueix les característiques d'una escena, amb intenció literària i estilística, i fa un ús versemblant dels personatges, l'exercici rebrà 3 punts.

2 punts: Si l'escena creada conté elements del gènere de la fantasia i empra les seqüències textuais adients (diàleg, potser monòleg), però no tots els elements pautats han estat introduïts, i la trama no és coherent i cohesionada, no té valor literari, i no segueix les característiques d'una escena, es podran restar fins a 2 punts.

1 punt: Si l'escena creada no conté elements del gènere de la fantasia i cap, o gairebé cap, dels elements pautats no han estat introduïts i la trama no és coherent i

cohesionada, no té valor literari, i no segueix les característiques d'una escena, es podran restar fins a 3 punts.

Si l'escena creada no arriba al mínim de paraules, es podran descomptar fins a 0,25 punts addicionals.

L'escena es valorarà en el seu conjunt i el que és més important és que l'estudiant produeixi una escena que contingui les característiques pròpies d'una escena (i no, per exemple, d'una narració), i no tant que s'incorporin exhaustivament tots els elements pautats. També, si l'estudiant afegeix algun element no pautat però que està ben introduït es valorarà positivament i es podrà augmentar la puntuació de l'exercici, mentre aquesta no superi la puntuació màxima.

OPCIÓ B

[4 punts]

Anàlisi d'elements teatrals a partir d'una escena o fragment d'una obra que no forma part de les lectures de referència.

L'estudiant ha de respondre les tres preguntes que se li fan (a, b i c) en l'espai que se li ofereix. No es penalitzarà l'estudiant si no empra la totalitat de l'espai que se li ofereix a continuació de cada pregunta, mentre respongui la pregunta que se li fa. Al tractar-se d'un comentari lliure, la pregunta ha de corregir-se en el seu conjunt, però es valorarà que respongui tot el que se li demana a cada pregunta. Les preguntes a) i c) valen 1 punt i la b) val 2 punts perquè se'ls demana comentar més aspectes de l'escena.

Si l'estudiant diu alguna cosa no preguntada però correcta, es valorarà positivament i es pot augmentar la puntuació d'aquella pregunta, sempre i quant no superi la puntuació màxima que li correspon.

Si l'alumne no respon la totalitat del que se li pregunta a cadascuna de les preguntes, es pot descomptar 0,25 punts per cada ítem no respost.

La pregunta a) es valorarà amb 1 punt si l'alumne és capaç de mencionar una característica del teatre del segle xx que observi a l'escena i explicar-la.

L'alumnat hauria de mencionar aquesta característica, i explicar-la extensivament. Si, a més a més, la sap relacionar amb el context històric de Beckett, o menciona més característiques de les que se li demanen, es valorarà positivament. Aquesta característica podria ser, per exemple, que els personatges no són realistes ni s'assemblen a subjectes o psicologies reals, sinó que més aviat semblen 'buits', sense identitat – no recorden ni quin dia és i no tenen memòria (s'assemblen més a personatges del 'Music hall', tot i que no es requereix que l'alumnat esmenti això darrer). El temps, per tant, també és cíclic i repetitiu. Altres característiques que l'alumnat podria mencionar són, per exemple, que els diàlegs són absurds, inconnexos, repetitius, i que l'obra no té un argument convencional. L'obra és circular,

donat que els dos actes són simètrics i acaben de la mateixa manera, mostrant la incapacitat dels personatges d'abandonar Godot (una figura que no es materialitza mai, i que pot representar Déu, per exemple, entre altres significats), i per tant, l'argument no és lineal o teleològic, sinó que transmet una sensació d'estagnació.

L'alumnat podria explicar que el subjecte, en el teatre contemporani, i després de l'impacte de les dues guerres mundials, ja no és percebut com a estable i racional, i els dramaturgs/gues ens mostren un llenguatge que ha perdut la capacitat referencial, o de referir-se a una realitat estable i objectiva, mostrant la disjunció entre llenguatge i 'realitat', per tal de suggerir la manca d'agentivitat i control de l'ésser humà. L'alumnat pot afegir que Beckett intentava transmetre la paràlisi d'Europa després de la Segona Guerra Mundial i la tragèdia de l'Holocaust, i per aquest motiu va abandonar els elements tradicionals del teatre, transmetent manca de progrés, absurditat, estancament i paràlisi.

La pregunta b) es valorarà amb 2 punts si l'alumne és capaç de descriure la situació que planteja l'escena, dir a quin gènere pertany, i mencionar una característica dels personatges que hi apareixen. L'alumnat podria dir que la situació és la de dos personatges que estan esperant un tercer que mai apareixerà en una escena cíclica que ja s'ha repetit. És el moment abans que Lucky i Pozzo apareguin, durant el primer acte, i Vladimir i Estragó esperen Godot, mostrant la seva dependència envers aquesta figura. L'alumnat hauria de dir que l'escena, i/o l'obra en la seva totalitat, pertany al gènere de la tragicomèdia, tot i que, al no haver llegit l'obra, també es podria acceptar si esmenten que pertany al gènere de la comèdia, o al gènere còmic amb barreja de tragèdia, i hauria de mencionar alguna característica d'ambdós personatges. Pel que fa als personatges, l'alumne només cal que es refereixi als que apareixen a escena, tal i com indica la pregunta. Podria dir, per exemple, que mentre que Vladimir és el més racional dels dos (se sent més contrariat per la manca de certeses i pel fet que Estragó no recordi res sobre la cita amb Godot, i és el més dependent de Godot dels dos), Estragó és més emocional i està més vinculat al cos i a les necessitats primàries (és qui té problemes per treure's les botes a l'inici de l'obra, o a qui es representa menjant més sovint).

La pregunta c) es valorarà amb 1 punt si l'alumne és capaç de comentar algun altre recurs expressiu de l'obra que s'observi a l'escena. L'alumnat pot afirmar que el teatre contemporani sol tenir pocs elements a l'escenari, i l'escena presenta un escenari pràcticament buit, molt minimalista, on no es fa referència a cap objecte en les acotacions escèniques (només als personatges mateixos, i a la presència del públic). També pot dir que el temps és cíclic i repetitiu, que és un teatre fragmentat i que fa ús molt abundant de les pauses per tal que l'espectador/a hi aporti la seva pròpia interpretació, que trenca la 'quarta paret', com fan els personatges quan es dirigeixen al públic i, amb ironia, fan veure que on hi ha el públic hi ha un arbre o un aiguamoll. L'alumnat pot dir, tot i que no es requereix, que aquests elements fan que l'obra no es pugui qualificar de teatre realista o burgès, i que s'hagi descrit com un

exemple del teatre radical o d'avantguarda, del teatre de l'absurd, o fins i tot s'hagin comentat els seus elements de distanciament Brechtian, i postdramàtics.

OPCIÓ C

[4 punts]

Anàlisi d'una crítica teatral. (Extensió: entre dues-centes i dues-centes cinquanta paraules)

Al tractar-se d'un comentari lliure, la pregunta ha de corregir-se en el seu conjunt, però es valorarà que reculli les pautes suggerides.

4 punts: Si se segueixen les 3 pautes suggerides, i el text és coherent i correcte, l'anàlisi rebrà 4 punts.

3 punts: Si només es segueixen la primera o tercera [1 punt] i segona pautes [2 punts] suggerides, però el text és coherent i correcte, l'anàlisi rebrà 3 punts.

2 punts: Si només se segueix la segona pauta suggerida [2 punts], o bé la primera i la tercera [2 punts], però el text és coherent i correcte, l'anàlisi rebrà 2 punts.

Si no se segueix cap pauta, però es comenten alguns aspectes de les crítica, l'anàlisi rebrà 1 punt, i si no se segueix cap pauta, i no es comenta cap aspecte relacionat amb la crítica, l'anàlisi rebrà 0 punts.

En relació a la primera pauta, si la crítica fa referència a aspectes temàtics, polítics i/o ideològics de l'obra, o a altres aspectes, l'alumnat pot dir que la crítica fa referència a aspectes sobretot temàtics i interpretatius, i se centra més a explicar que l'obra és una reflexió sobre l'art, i com a tal, representa el debut de Manrique com a nou director del Lliure, el qual, segons el crític, ha escollit aquesta obra per transmetre quina és la seva visió del teatre. També pot dir que la crítica es centra a parlar de com Manrique aconsegueix fer l'obra més actual, sobretot a través d'una concepció moderna de l'espai i una gran posada en escena, i de la interpretació dels actors. També pot afegir que fa referència a altres aspectes, com ara que el crític valora com a superior una altra obra de Txèkhov dirigida per Manrique amb anterioritat, o que parla de com Manrique es desvia del realisme de l'obra de Txèkhov. Si l'alumnat menciona algun d'aquests – o altres – aspectes significatius, aquesta part de la pregunta rebrà 1 punt. Si l'alumnat només comenta que la crítica fa referència a aspectes ideològics, temàtics o a altres aspectes però no explica quins, la pregunta només rebrà 0,5 punts.

En relació a la segona pauta, si la crítica té en compte la seva realització escènica, si l'alumnat pot comentar i explicar bé alguns dels múltiples aspectes escenogràfics que es detallen a la crítica, com per exemple el fet que Manrique fa visibles alguns moments que en l'obra original queden fora d'escena, o només són

sugerits, aquesta part de la pregunta rebrà 2 punts. Si només comenta breument algun dels aspectes escenogràfics, obtindrà 1 punt.

En relació a la tercera pauta, si l'alumne pot establir semblances, encara que llunyanes, o basades amb un element no central de la crítica, amb alguna obra que hagi vist, aquesta part de la pregunta rebrà 1 punt. Si l'alumnat parla d'alguna obra que ha vist però sense relacionar-la correctament amb l'obra de Manrique, rebrà només un 0,5 de la puntuació. I si parla d'una obra que ha vist i ho fa amb vaguetat i molta brevetat, rebrà un 0,25 o un 0.

Si l'anàlisi no arriba al mínim de paraules es podran descomptar fins a 0,25 punts addicionals.

Si l'estudiant diu alguna cosa no preguntada però correcta, es valorarà positivament i es pot augmentar la puntuació de l'exercici o de la pauta en concret, sempre i quant no superi la puntuació màxima.

Si l'anàlisi no arriba al mínim de paraules, es podran descomptar fins a 0,25 punts addicionals.